

Aan de leden van de vaste commissie voor VWS
in de Tweede Kamer der Staten-Generaal
t.a.v. de heer drs. A.J.M. Teunissen, griffier
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Oudlaan 4
3515 GA Utrecht
Postbus 9696
3506 GR Utrecht
Telefoon (030) 273 97 26
www.brancheorganisatieszorg.nl
CenE Bankiers 69 91 64 559

Datum : 7 november 2013
Ons kenmerk : 131107/BoZ
Betreft : Goed bestuur in de zorg

Geachte leden van de vaste commissie voor VWS,

Op 14 november aanstaande kunt u uw inbreng leveren voor het schriftelijk overleg over de brief van de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport van 19 september 2013 in zake Goed bestuur in de zorg.

ActiZ, GGZ Nederland, NFU, NVZ en VGN, verenigd in de Brancheorganisaties Zorg (BoZ) zetten zich in voor de verdere professionalisering van bestuur en toezicht in de zorg. De minister wil met het aanscherpen van de eisen aan bestuurders en toezichthouders betere, wettelijke waarborgen bieden voor goed bestuur in de zorg.

In algemene zin kunnen wij ons vinden in de richting die de minister met deze brief is ingeslagen. Zo vinden wij het positief dat er resultaatsnormen zijn geformuleerd en dat de verantwoordelijkheid voor de invulling hiervan voor een belangrijk deel aan het veld wordt overgelaten. Wij zijn verheugd over de erkenning van de Zorgbrede Governancecode als veldnorm en als waarborg voor goed bestuur. De resultaatsnorm voor goed bestuur komt overeen met wat de brancheorganisaties met de Zorgbrede Governancecode beogen te bereiken. Niettemin roepen de voornemens van de minister ook vragen op. Hieronder worden deze vragen toegelicht. Wij volgen daarbij de hoofdstukken uit de brief van de minister. Wij verzoeken u deze vragen in te brengen voor het schriftelijk overleg.

1. Waarborgen functioneren raden van bestuur en raden van toezicht

De minister kiest voor een systeem van wettelijke resultaatsnormen. De minister geeft aan: *We stellen met andere woorden eisen aan wat het resultaat is dat zij moeten bereiken, niet hoe zij dat moeten doen.* Dit uitgangspunt wordt door de minister echter niet consequent gehanteerd. Neem bijvoorbeeld de verplichtstelling van de VOG voor bestuurders. Deze verplichtstelling vinden wij opvallend. Een VOG sluit

Van de Brancheorganisaties Zorg (BoZ) maken deel uit:

bepaalde risico's wellicht uit, maar zegt verder weinig over de competenties van een beoogd bestuurder. Wat is de achterliggende gedachte bij de introductie van de VOG voor bestuurders? Voor zover ons bekend was het ontbreken van een VOG niet de oorzaak voor de incidenten waarvan de minister stelt ze in de toekomst te willen voorkomen.

In de Zorgbrede Governancecode is aangegeven dat de Raad van Toezicht moet zorgen voor een capabel bestuur. Met andere woorden, de resultaatsverantwoordelijkheid van een Raad van Toezicht is dat zij een goede bestuurder aanstellen en ervoor zorgen dat hij/zij goed blijft functioneren. De 'vergewisplicht' lijkt daarmee een vanzelfsprekende eis. Waarom wordt deze dan toch specifiek benoemd? Waaruit blijkt dat bestaande regels tekortschieten?

Wij verzoeken u de minister te vragen naar de meerwaarde van aanvullingen op de wettelijke resultaatsnorm van bijvoorbeeld een VOG en de vergewisplicht.

De minister benoemt in onze ogen bij de voorgenomen aanvullingen op de wettelijke resultaatsnormen een aantal vanzelfsprekendheden die reeds geborgd zijn in de Zorgbrede Governancecode. Bijvoorbeeld:

"De raad van bestuur betreft de raad van toezicht bij besluiten die een grote impact op de zorgaanbieder hebben."

"Raden van bestuur en raden van toezicht zorgen ervoor dat zij zich over hun keuzes en besluiten in ieder geval jaarlijks en openbaar verantwoorden richting relevante belanghebbenden."

"Raden van bestuur en raden van toezicht zorgen ervoor dat zij zich over hun keuzes en besluiten in ieder geval jaarlijks en openbaar verantwoorden richting relevante belanghebbenden"

Al deze principes maken al onderdeel uit van de Zorgbrede Governancecode. Een wettelijke regeling van iets dat op dit moment door en voor de sector geregeld is, is niet zonder risico's voor het draagvlak en commitment. NB. De IGZ hanteert nu reeds in haar toezicht de Zorgbrede Governancecode als veldnorm.

Wij verzoeken u de minister te vragen naar de meerwaarde van aanvullingen op de wettelijke resultaatsnorm van zaken die reeds geborgd zijn in de Zorgbrede Governancecode.

De beleidsbrief laat het wetsvoorstel winstuitkering in de zorg onbesproken. Een brief over goed bestuur in de zorg zal rekening moeten houden met dit perspectief. Belangen van aandeelhouders en publiek belangen zullen tegen elkaar moeten worden afgewogen. Een visie op de rol van de Raad van Toezicht bij deze afweging, kan hierin meerwaarde bieden.

Van de Brancheorganisaties Zorg (BoZ) maken deel uit:

Wij verzoeken u de minister te vragen naar de relatie met het voorgenomen wetsvoorstel met betrekking tot winstuitkering.

Bestuurders en toezichthouders in de zorg zijn net als bestuurders en commissarissen in de marktsector aansprakelijk te stellen voor wanbestuur. De ondernemingsrisico's in de zorg nemen met de gereguleerde marktwerking en de robuuste stelselwijzigingen toe. Zorgbestuurders worden geacht ondernemersrisico's te nemen. In dit licht is het onverklaarbaar dat bewindslieden de aansprakelijkheid van bestuurders en toezichthouders in de zorg anders willen regelen dan in de andere sectoren in Nederland.

Een uitzonderlijke en verdergaande aansprakelijkheidsstelling van leden van de Raad van Toezicht baart zorgen, omdat dit een afschrikwekkend effect kan hebben op potentiële leden. Het kan steeds moeilijker worden om mensen te vinden die bereid zijn lid te worden van een Raad van Toezicht in de zorg.

Wij verzoeken u de minister te vragen hoe zij wil voorkomen dat een uitzonderlijke en verdergaande aansprakelijkheidsstelling leidt tot problemen in het aantrekken van gekwalificeerde bestuurders en toezichthouders.

De IGZ krijgt de aanvullende mogelijkheid om ook op te treden nadat een overtreding van de wet is beëindigd.

Wij verzoeken u de minister te vragen met welke waarborgen deze bevoegdheid wordt omgeven.

Zorgaanbieder wordt in de brief heel algemeen beschreven.

Kunnen we ervan uitgaan dat de resultaatsnorm en aanvullingen gelden voor alle rechtsvormen?

Het kabinet stelt een gemeenschappelijk normenkader op voor goed financieel beheer en financieel toezicht (miljoenennota 2014, paragraaf 4.7).

Wij verzoeken u de minister te vragen naar de relatie tussen het normenkader voor goed financieel beheer en het voorliggende wetsvoorstel.

2. Medezeggenschap op maat

De medezeggenschap van cliënten en patiënten is geregeld in de Wet medezeggenschap cliënten zorginstellingen van 1996. De laatste evaluatie van de wet is uit 2000. Inmiddels is het zorglandschap indringend gewijzigd. Wij missen bij het

Van de Brancheorganisaties Zorg (BoZ) maken deel uit:

voorgestelde beleid een analyse over het functioneren van de medezeggenschap in het huidige wetgevende kader. Dit is beleid op basis van veronderstellingen.

Wij verzoeken u de minister te vragen waarin en waarom de huidige regels tekortschieten. Waarom wordt op grond van het antwoord op de voorgaande vraag het verzwaaard adviesrecht van cliëntenraden vervangen door een instemmingsrecht?

Een cliëntenraad krijgt de mogelijkheid om de Ondernemingskamer te verzoeken leden van de Raad van Toezicht te ontslaan. Deze vergaande bevoegdheid komt in het Nederlandse rechtspersonenrecht alleen voor bij de grote NV's, de structuurvennootschappen, waarin de algemene vergadering van aandeelhouders de Raad van Commissarissen kan ontslaan. Een kapitaalverschaffer heeft echter een geheel ander belang en verantwoordelijkheid dan een medezeggenschapsorgaan als de cliëntenraad. Er is geen valide grond om naar analogie deze bevoegdheid toe te kennen aan de cliëntenraad. Daarnaast bestaat er voor de cliëntenraad de laagdrempelige mogelijkheid om een klacht over een (al dan niet) tekortschietende toezichthouder in te dienen bij de Governancecommissie.

Wij verzoeken u de minister te vragen waarom is gekozen voor dit zeer vergaande instrument?

Voor de AWBZ-zorg wordt voorzien in enkele aanvullende verplichtingen, zoals versterking van de medezeggenschapsrechten ten aanzien van het huisvestingsbeleid. Wij nemen aan dat laatstgenoemd medezeggenschapsrecht alleen betrekking heeft op locaties die bestemd zijn voor het verlenen van zorg aan cliënten.

Wij verzoeken u de minister te vragen of deze veronderstelling juist is.

3. Verscherpen toelating zorgaanbieders

De IGZ wordt geacht om straks iedere nieuwe zorginstelling binnen vier weken te bezoeken. Daarbij zal sprake zijn van een momentopname.

Wij verzoeken u de minister te vragen of het reëel is te veronderstellen dat de IGZ in staat zal zijn om iedere nieuwe zorginstelling binnen vier weken te bezoeken en daarbij tevens aan te geven hoe wordt omgegaan met het risico van een momentopname. Kan op voorhand duidelijk worden welke criteria de IGZ gaat hanteren?

Reactie advies 'Een lastig gesprek van de Commissie Behoorlijk Bestuur'

Uw Kamer is nog in afwachting van een kabinetsreactie op het rapport van de Commissie Behoorlijk Bestuur. De kabinetsreactie op het rapport van de Commissie

Van de Brancheorganisaties Zorg (BoZ) maken deel uit:

Behoorlijk Bestuur wordt betrokken bij de uitwerking van het wetsvoorstel voor goed bestuur in de zorg. Dit gegeven bemoeilijkt finale oordeelsvorming over deze brief over goed bestuur. In wezen zal er nieuwe oordeelsvorming nodig zijn nadat de kabinetsreactie is verwerkt.

Wij verzoeken u de ruimte te nemen voor nieuwe oordeelsvorming op basis van de verwerking van de kabinetsreactie op het rapport van de commissie behoorlijk bestuur.

Zoals aangegeven verzoeken wij u bovenstaande vragen mee te nemen bij uw inbreng voor het schriftelijk overleg. Mocht u nadere toelichting wensen, dan zijn wij daar gaarne toe bereid.

Met vriendelijke groet,

Hans Schirmbeck
voorzitter directeurenoverleg BoZ

cc: de minister van VWS

Van de Brancheorganisaties Zorg (BoZ) maken deel uit:

